

□ Czas czytania: 8 min.

W niedzielę 16 lutego 2025 r., na Valdocco, Turynie, rozpocznie się dwudziesta dziewiąta Kapituła Generalna Zgromadzenia Salezjańskiego. To wydarzenie jest głównym znakiem jedności Zgromadzenia w jego różnorodności. Rozmawiamy z księdzem Alphonse Owoudou, Radcą Regionalny dla Afryki i Madagaskaru i Kierownik Kapituły.

Może się nam Ksiądz przedstawić?

Nazywam się Alphonse Owoudou, jestem Salezjaninem Księdza Bosko, pochodzę z Kamerunu (Wizytatoria ATE) w Afryce. W kwietniu 2025 roku będę obchodził swoje 56. urodziny. Obecnie jestem Radcą Regionalnym dla Afryki i Madagaskaru. Zanim objąłem tę rolę w Radzie Generalnej, byłem Przełożonym Wizytatorii ATE, Afryki Tropikalnej Równikowej.

Życie poprowadziło mnie najpierw do Gabonu jako młodego kapłana i kapelana diecezjalnego młodzieży. Następnie kontynuowałem studia z zakresu psychologii na Papieskim Uniwersytecie Salezjańskim (UPS). Potem dotarłem do Lomé w Togo, gdzie odbyłem nowicjat i postnowicjat; wróciłem tam po 12 latach jako członek ekipy formacyjnej. Następnie miałem odpowiedzialność za obecny Instytut *Don Bosco*.

W 2015 roku wróciłem do ATE, aby wziąć udział w zespole animacyjnym prowincji. Ciesząc się z ponownego spotkania z moimi braćmi i moim krajem po 20 latach, początkowo służyłem jako Wikariusz od 2015 do 2017 roku, zanim zostałem mianowany Wizytatorem w czerwcu 2017 roku. Ten okres pozwolił mi odkryć moją prowincję, jej dzieła i wielką wspólnotę edukacyjną i duszpasterską na obszarze sześciu narodów, która później została ograniczona do pięciu z powodu powstania ACC.

Od KG28 w 2020 roku mam ogromny przywilej posługi jako Radca Regionalny, zapewniając więź między 15 inspektoriami Afryki i Madagaskaru a Radą Generalną, zgodnie z artykułem 140 naszych *Konstytucji*. Ta misja pozwoliła mi lepiej odkryć i zrozumieć bogactwo, złożoność i piękno afrykańskiej salezjańskości, regionu pełnego historii, obietnic, wyzwań i zasobów.

Jaka jest rola Kierownika Kapituły?

W kontekście Kapituły Generalnej rola Kierownika polega głównie na zapewnieniu

koordynacji technicznej i regularności procesów przed i w trakcie Kapituły. Przewodniczy on Komisji Technicznej, odpowiedzialnej za opracowanie harmonogramu prac, dokumentu roboczego przygotowanego przez Komisję Przedkapitułną, a także zaleceń Przełożonego Generalnego lub Wikariusza dla prawidłowego przebiegu Kapituł Inspektorialnych i zasad wyborów.

Wspierany przez swój sekretariat i Sekretarza Generalnego, Kierownik zajmuje się również stwierdzeniem ważności wybranych delegatów, weryfikując liczby z każdej Inspektorii, zapewniając tym samym gwarancję ich uczestnictwa w Kapitułe Generalnej. Wysyła Inspektorom niezbędne formularze do protokołów i wzory dla wkładów pochodzących z Kapituł Inspektorialnych, grup współbraci i członków indywidualnych. Po zebraniu tych wkładów, porządkuje je, klasyfikuje i przygotowuje. Wprowadza członków Komisji Przedkapitułnej w centralny temat Kapituły Generalnej, aby wspólnie opracować dokument, który posłuży jako podstawa do refleksji i debat podczas sesji Kapituły.

Kapituła Generalna jest często określana jako „główny znak jedności Zgromadzenia w jego różnorodności”. W tym duchu Kierownik musi kierować i ułatwiać wymiany, aby ta jedność mogła się w pełni ujawnić, dzięki starannej przygotowaniu i dobrze zorganizowanym dyskusjom.

Dlaczego Kapituła jest tak ważna dla życia Zgromadzenia?

Kapituła Generalna jest kluczowa dla życia Zgromadzenia, ponieważ stanowi „główny znak jedności Zgromadzenia w jego różnorodności”. To moment, w którym Salezjanie gromadzą się, aby wspólnie zastanowić się, jak pozostać wiernymi Ewangelii, charyzmatowi Księdza Bosko i potrzebom epok oraz miejsc, w których realizują swoją misję. Prowadzeni przez Ducha Świętego, Salezjanie rozpoznają wolę Bożą, aby lepiej służyć Kościołowi i młodzieży w określonym momencie historii.

Oprócz tej duchowej i refleksyjnej wymiaru misji, Kapituła Generalna odgrywa centralną rolę w zarządzaniu Zgromadzeniem. To podczas Kapituły odbywają się wybory lub reelekcje Przełożonego Generalnego, jego Wikariusza i innych członków Rady Generalnej. Ten proces wyborczy pozwala Zgromadzeniu wybrać odpowiedzialnych, którzy będą kierować misją salezjańską w nadchodzących latach. Te wybory są fundamentalne, ponieważ zapewniają nie tylko ciągłość, ale także żywotność i dostosowanie Zgromadzenia do aktualnych wyzwań.

Kapituła jest również okazją do przeglądu i dostosowania misji salezjańskiej do

współczesnych czasów. Na przykład, podczas 29. Kapituły Generalnej jednym z centralnych tematów jest „osłabienie tożsamości charyzmatycznej” dostrzegane w Zgromadzeniu, a przewidziane są dyskusje, aby odpowiedzieć na tę obawę. Ponadto, poruszone zostaną również kwestie prawne, które pozostały nierozwiązane od poprzedniej Kapituły.

Podsumowując, Kapituła Generalna jest czasem rozeznania, decyzji i odnowy, który pozwala Zgromadzeniu lepiej odpowiadać na potrzeby współczesnego świata, jednocześnie wybierając odpowiedzialnych, którzy będą kierować tą misją w jedności i wierności Księdzu Bosko.

Jaki jest temat Kapituły?

Tematem centralnym 29. Kapituły Generalnej są słowa: „Zafascynowani Jezusem Chrystusem, posłani do młodzieży”, z podtytułem „Żyć naszym powołaniem salezjańskim w sposób wierny i proroczy”. Ten temat zaprasza nas do powrotu do istoty naszej tożsamości konsekrowanej, skoncentrowanej na Chrystusie i młodzieży. To apel o odnowienie samego serca powołania salezjańskiego, o ożywienie duchowego i apostołskiego zapału, który powinien ożywiać każdego Salezjanina.

Konkretnie oznacza to pogłębienie naszego życia duchowego, większe poświęcenie się modlitwie i kontemplacji, pozostając jednocześnie mocno zaangażowanym w życie młodzieży, zwłaszcza tych najuboższych i marginalizowanych. Kapituła zaprasza nas do bycia nie tylko wychowawcami i pasterzami, ale także proroczymi świadkami Ewangelii w zmieniającym się świecie. Innymi słowy, nie wystarczy realizować dzieł; te dzieła muszą głęboko odzwierciedlać naszą pasję do Chrystusa i nasze zaangażowanie wobec młodzieży.

Temat podkreśla również trzy wielkie priorytety dla odnowy: życie duchowe i formacja, zwiększona współpraca z laikami i członkami Rodziny Salezjańskiej, a wreszcie odważny przegląd struktur zarządzania Zgromadzeniem, aby dostosować je do aktualnych potrzeb misji.

Kim są uczestnicy?

29. Kapituła Generalna gromadzi łącznie 226 ojców kapitułnych oraz zespół 45 współpracowników odpowiedzialnych za logistykę i inne usługi. Konkretnie, są to:

- 14 członków Rady Generalnej, w tym Sekretarz Generalny;
- Prokurator Generalny i były Przełożony Generalny;
- 2 ojców kapitulnych z Domu Generalnego (RMG);
- 2 z Papieskiego Uniwersytetu Salezjańskiego (UPS);
- 22 z Regionu Ameryka Południowa;
- 27 z Inter-Ameryki;
- 27 z Azji Wschodniej i Oceanii;
- 29 z Regionu Morza Śródziemnego;
- 32 z Regionu Afryki;
- 33 z Azji Południowej;
- 36, najliczniejsi, z Europy Środkowo-Północnej.

Ci ojcowie kapitulni przybywają na Kapitułę Generalną jako nosiciele rozeznania i nadziei 13 544 Salezjanów odnotowanych przy okazji tego ważnego spotkania. Podczas KG29 93% zgromadzenia będą stanowić duchowni, a 7% współbracia koadiutorzy.

Jakie są Księdza obawy?

Czuję się ogólnie spokojny, zwłaszcza po całym „synodalnym” procesie, który właśnie przeszliśmy od tego słynnego miesiąca lipca 2023, z odpornością, którą podziwiam.

Intensywnie pracowaliśmy w 92 Inspektoriaty i 7 regionach, a także w Radzie Generalnej. Ponadto Komisja Techniczna, Komisja Prawna i Komisja Przedkapitulna pracowały z wielkim poczuciem poświęcenia i godną podziwu elastycznością, aby przygotować to ważne i być może unikalne wydarzenie. Jestem przekonany, że Bóg pomoże nam stawić czoła wyzwaniom tej Kapituły, którą były Przełożony Generalny, kard. Ángel Fernández Artime, chciał, aby była prorocza i przyniosła odnowę.

Mówiąc to, moje „obawy” naturalnie pokrywają się z obawami wszystkich moich braci, których refleksje zostały podsumowane w *Instrumentum Laboris*, pochodzącym z 244 dokumentów. Wśród głównych znajduje się kwestia tożsamości charyzmatycznej. Wiele osób wyraża obawę, że nasz charyzmat salezjański stopniowo traci swoją specyfikę i że ryzykujemy, że staniemy się podobni do każdej organizacji społecznej. To mogłoby osłabić skuteczność naszej misji, ponieważ to, co czyni nas wyjątkowymi, to właśnie nasza zdolność do łączenia działania społecznego z duchowym świadectwem zakorzenionym w wierze. Dlatego pierwsze zdanie *Konstytucji*, jak wyznanie wiary, mówi, że jesteśmy zamysłem Boga dla Jego chwały i dla całkowitego zbawienia Jego dzieci.

Istnieje również obawa o rosnącą sekularyzację i dechrystianizację naszych społeczeństw, nie tylko na Zachodzie. Ta rzeczywistość utrudnia nam, Salezjanom – i przypuszczam, że tak samo jest z wszystkimi konsekrowanymi i wyznaniami religijnymi – otwarte głoszenie i życie wiarą w sferze publicznej. Te wyzwania wymagają dostosowania naszej wizji i metod duszpasterskich, szczególnie w towarzyszeniu młodym braciom i nowym pokoleniom.

Innym ważnym tematem jest ekologia integralna i kultura cyfrowa. Kapituła z pewnością podkreśli konieczność dla nas, jak powtarzali trzej ostatni papieże od początku tego milenium, dostosowania się do świata cyfrowego, w którym żyją dzisiaj młodzi, integrując większą uwagę na środowisko, nasz „wspólny dom”, we wszystkich aspektach naszej misji.

Na koniec, istnieje pilna potrzeba odnowy w naszym życiu duchowym, braterskim i apostołskim. Ważne jest, aby nie dać się całkowicie pochłoniąć praktycznym działaniom, ale odnaleźć duchową vitalność w centrum naszej działalności. To przechodzi przez intensywniejszą modlitwę, solidniejsze i bardziej zakorzenione formacje oraz lepszą współpracę w ramach Rodziny Salezjańskiej i ze świeckimi, którzy są wezwani do odegrania ważnej roli w naszej misji. To wezwanie do współpracy nie jest nowe, ale kontekst synodu o synodalności przynosi silniejszy i lepiej zorganizowany oddech.

Czy będą jakieś niespodzianki?

Mogą pojawić się niespodzianki podczas tej 29. Kapituły Generalnej, z powodu szerokości jej tematów i wyrażonej chęci podjęcia „odważnych decyzji” i przyjęcia „bardziej prorockiej” postawy. W każdym razie to jest to, czego wielu z nas pragnie.

Wśród tych niespodzianek jednym z kluczowych aspektów może być przegląd struktur zarządzania i animacji. Kapituła może zdecydować o znaczącym przemyśleniu Rady Generalnej, aby uczynić ją bardziej energiczną i lepiej dostosowaną do aktualnych potrzeb Zgromadzenia. Przemyślenie to może oznaczać utrzymanie istniejącej struktury, ale lepsze jej funkcjonowanie i zarządzanie. To może również obejmować ponowną ocenę procesów wyborczych, aby zapewnić, że wybrani liderzy będą owocem bardziej kolegialnego, liniowego i przejrzystego procesu.

Innym potencjalnie znaczącym punktem jest synodalność, szczególnie w kontekście ściślejszej współpracy ze świeckimi. To może przełożyć się na głębsze

współdzielenie władzy, zgodnie z podejściem „z i dla młodzieży”. Wzmacniając tę synodalność, misja salezjańska mogłaby nie tylko odnowić swoje zaangażowanie wobec młodzieży, ale także stać się naprawdę prorocka, wcielając model uczestniczącego przywództwa i współodpowiedzialności z laikami. To byłby silny znak, że duch komunii i współpracy jest w centrum naszego charyzmatu.

Ponadto, jak już podkreśla *Instrumentum Laboris*, istnieją silne oczekiwania, aby ta Kapituła była momentem odwagi i proroczego działania. Prawdopodobnie KG29, zamiast mnożyć zachęty, zdecyduje się skupić na kilku kluczowych priorytetach, zgodnie z znakami czasów. Wśród tych priorytetów może być szczególna uwaga na wdrażanie i wzmacnianie protokołu ochrony dzieci i osób wrażliwych, zapewniając, że każde dzieło salezjańskie jest bezpiecznym i chronionym miejscem dla wszystkich. Edukacja dla pokoju i pokojowego współżycia może również znaleźć się wśród centralnych tematów, zwłaszcza w kontekstach dotkniętych przemocą lub konfliktami.

Na koniec, współczesne kwestie, takie jak misja cyfrowa, ekologia integralna i sprawiedliwość społeczna, mogą być przedmiotem odważnych decyzji, uwzględniając różnorodność kontekstów, w których charyzmat salezjański musi się dzisiaj wyrażać. Skupiając się na konkretnych obszarach, Kapituła mogłaby dostarczyć głębokich i spójnych odpowiedzi na aktualne wyzwania, jednocześnie szanując bogactwo różnych lokalnych rzeczywistości.

Tak więc, podjęte decyzje mogą odzwierciedlać tę synodalną i proroczą dynamikę, skoncentrowaną na Chrystusie i służbie młodzieży, otwierając drogę do odnowionego i wiernego przyszłości salezjańskiej, zgodnej z jej ewangelicznym zaangażowaniem.

W skrócie:

Kontekst

29. Kapituła Generalna Zgromadzenia Salezjańskiego odbędzie się na Valdocco, Turynie, w dniach od 16 lutego do 12 kwietnia 2025 roku i zgromadzi 226 ojców kapitulnych, aby zastanowić się nad przyszłością misji salezjańskiej.

Rola Kierownika Kapituły

– koordynacja techniczna: opracowanie harmonogramu, organizacja prac i przygotowanie dokumentów podstawowych;

- walidacja uczestników: weryfikacja ważności wyboru delegatów, zapewnienie gwarancji ich uczestnictwa i zbieranie ich wkładów;
- przygotowanie tematyczne: wprowadzenie członków Komisji Przedkapitulnej w główny temat Kapituły w celu opracowania dokumentu roboczego, który poprowadzi debaty;
- zapewnienie, że wymiany w pełni odzwierciedlają jedność i różnorodność Zgromadzenia, sprzyjając refleksji zbiorowej i duchowemu rozeznaniu.

Znaczenie Kapituły Generalnej

- wymiar duchowy: refleksja nad wiernością charyzmatowi św. Jana Bosko, aby odnowić zapał misyjny;
- wymiar zarządzania: wybór liderów na nadchodzące lata;
- wymiar adaptacyjny: odpowiedź na współczesne wyzwania, takie jak osłabienie tożsamości charyzmatycznej czy rosnąca sekularyzacja.

Temat

Centralny: „Zafascynowani Jezusem Chrystusem, posłani do młodzieży – Życ naszym powołaniem salezjańskim w sposób wierny i proroczy”.

Tematy główne:

- życie duchowe i formacja: wzmocnienie modlitwy, kontemplacji i formacji duchowej;
- współpraca ze świeckimi: promowanie wspólnego przywództwa z członkami Rodziny Salezjańskiej;
- przegląd struktur zarządzania: dostosowanie struktur do obecnych realiów dla skuteczniejszej misji.

Wyzwania i problemy

- tożsamość charyzmatyczna: umocnienie tożsamości salezjańskiej, aby uniknąć stania się zwykłą organizacją społeczną;
- sekularyzacja: dostosowanie metod duszpasterskich do skutecznego głoszenia wiary;
- cyfrowość i ekologia: integracja kwestii cyfrowych i środowiskowych w misji;
- odnowienie duchowe i współpraca: intensyfikacja modlitwy i wzmocnienie współpracy ze świeckimi i młodzieżą.